

Novi grob

FRANK HAYNY

Po dolgi in mučni bolezni je preminil v Mestni bolnišnici poznani Frank Hayny, star 59 let, stanujoč na 2812 Cedar Ave. Družina je živela v Export, Pa., do leta 1922, ko se je preselila v Cleveland. Bil je član in svoječasno več let tajnik društva V boj št. 53 S.N.P.J. Doma je bil iz Zupca vas na Dolenjskem, kjer zapušta sorodnike. V Ameriki se je nahajal 42 let. Delal je pri Bishop & Babcock Co. Bil je delničar Slov. del. doma na Waterloo Rd., Slov. zadruge in Enakopravnosti.

Tukaj zapušta soprogo Lilian, rojena Kovach, rodno iz Prage, tri hčere Mrs. Elsie Jacobs, Mrs. Rose Sepic in Caroline, tri vnuke in sestrično Mrs. Pauline Makovec ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v petek popoldne ob 1. uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

ALI NAJ JOE MCCARTHY GRE?

WASHINGTON, 7. decembra —Senator Joe McCarthy je bil obsojen radi tega, ker ni dal sedanjemu poročilu o svojem in o finančnem stanju svojega odbora. Logično je, da ga sedaj bo moral dati in če ga ne bo? Računa se s tem, da se bo stavil predlog, da se nažene iz senata. To zahtevajo demokrate, čeprav so v prejšnji razpravi prepustili obračun s McCarthyem republikancem samim, oni so le glasovali.

ZDRAVNIKI NA STAVKI

RIO DE JANEIRO, 7. decembra —Zdravniki, ki so v državnih službah, so na stavki. Zahtevajo višjo plačo in novo razporeditev. Bolnice so brez zdravniške pomoči. Vojaški zdravniki so priskočili na pomoč. Tudi zobozdravniki v državnih službah napovedujejo stavko. Vlada je stavkujočim zagrozila, da jim bo vzela zdravniški obrtni list, če se ne povrnejo na delo. Zdravniki bi torej ne mogli izvrševati zdravniške prakse, tudi če bi bili privatni zdravniki.

ZAPOSLENOST—BREZPOSLENOST

Po zadnji statistiki naj bi bilo v okraju Cuyahoga 639,000 zaposlenih. Od zadnjega oktobra se je na novo zaposlilo 6,500 delavstva. Vendar pa smo z zaposlitvijo še vedno pet odstotkov nižje, kot smo bili lansko leto. Na dan 1. decembra je bilo v okraju Cuyahoga pravih nezaposlenih 34,000. Ta številka pomeni najnižje stanje od zadnjega maja. Značilno je nadalje, da se nezaposleni iz katerekolih strok, pri iskanju novega dela obračajo najraje na industrijo.

Letna seja

Letna seja društva Svoboda št. 748 S.N.P.J. se vrši v petek zvečer v navadnih prostorih Slov. del. doma na Waterloo Rd. Pričetek točno ob 7. uri. Vabi se vse članice, da se gotovo udeležijo. Na dnevnem redu bodo volitve odbornic in po seji bo prigrizek in izmenjava božičnih daril v vrednosti \$1.00.

OBADVA TABORA V SVETU LAHKO ŽIVITA SKUPAJ!

V zunanji politiki Amerike gre za trenutno najvažnejše vprašanje ali se da mirno živeti in trgovati s Sovjetsko zvezo, s tem pa tudi s komunističnim blokom. Razumljivo je, da je to vprašanje razgibalo tudi ameriški gospodarski svet. Ernest Weir, predsednik velike družbe National Steel Corp. trdi, da je ameriško-rusko sodelovanje možno, pa tudi potrebno. Tako se je izrazil v govoru, ki ga je imel v Clevelandu.

Tako dolgo, kakor dolgo se bosta dve najmočnejši državi na svetu gledali z očmi nezaupanja in se obnašali druga proti drugi z duhom sovraštva, bo obstojala nevarnost, da nastopijo manjši spopadi in se začnejo male vojne, ki pa se znajo razviti v veliko vojno. Če pride do vojne, potem bodo padale bombe. Če pa se začne z uporabo sedanjih atomskih moralnih orožij, potem obe vojskujoci se stranki nimata pričakovati drugega, kakor popolno propast.

Dolžnost Amerike je, da poveže komunistične države z ostalim svobodoljubnim svetom, da pa tudi pospeši praktično trgovino med temi državami. Ohranitev miru—za vsako ceno.

Po mnenju Weira je treba upoštevati tudi današnje razmere v Evropi. Zapadna Evropa je gospodarstvo dvignila, to Evropo pa preveča duh samozaupanja, volja do večje prosperitete, pa tudi politične neodvisnosti. Zapadna Evropa ne verjame, da bi bila vojna med obema taboroma absolutno potrebna. Evropa nasprotno verjame, da oba tabora lahko živita na tem planetu skupaj, treba je le najti praktična pota. Z zapadno Evropo je treba računati kot z novo politično enoto, rekli bi—tretjo politično silo, če je Amerika prva, Sovjetska zveza pa druga. Ta zapadna Evropa lahko med obema drugima taboroma posreduje. Toda njena osnovna politika je ta, da je sodelovanje možno.

Združene države morajo računati tudi s tem, da bodo stalno rastle potrebe ne samo sveta, marveč tudi doma. Te potrebe bo treba zadostiti!

Zanimiva je sodba, kako gleda Weir na bodočnost Združenih držav. Pri sedanjem številu prebivalstva 163,000,000 je ameriška industrija jekla zmožna, da vrže na trg 125,000,000 ton jekla. V prihodnjih 45 letih, če bo mir, bo prebivalstvo Združenih držav naraslo na 300,000,000 ljudi. Zvišale se bodo potrebe tudi po jeklu. Če naj samo te domače potrebe zadostimo, potem bo morala industrija jekla zvišati svojo produkcijo za 75,000,000 ton na leto.

Azija se je uprla

Kako pa gledati na ameriško politiko do Azije? Dorothy Thompson, znana politična komentatorica in uvodničarka je v govoru pred clevelandsko odvetniško zvezo trdila, da bi ameriška vojaška intervencija v Aziji pomenila samomor. Najvažnejši družabno-politični dogodek zadnjega časa je upor Azije zoper oblast zapadnega sveta. V Aziji Amerikanci sploh ne bi mogli voditi nobene vojne brez azijskih zaveznikov. Kaka vojaška intervencija Amerike tam v Aziji bi ne zmanjšala azijskega nasprotstva do zapadnega sveta.

Ni pravilna politika, če se hoče spraviti cel svet pod ameriško zastavo. Spričo tega položaja zahteva pamet, da vodimo v Aziji tako politiko, da se tam snujejo domače zveze, vse pa v cilju, da ne pride do trdne zveze med Kitajsko in Sovjetsko zvezo.

NIČ JIM NE MANJKA, PA SO DEBELI!

Če zagledamo človeka lepe zunanosti, primerne debelosti in se vprašujemo po vzrokih, je navadno slovenski odgovor ta: "Kaj mu pa manjka. . ."

Ameriški vojaki v Evropi so sicer vezani na vojaško disciplino, se morajo kolkor toliko vezati, sicer pa so prosti in v resnici civilizisti. Imajo zadostno plačo, razne doklade, jim gre, kakor pravi Prešeren, da "vojaku cesar da pol hleba in kar je treba."

Ameriški vojaki v Nemčiji so se razvadili. Ne izgledajo več kot vojaki. Ameriško vojaško poveljstvo je prišlo do zaključka, da Amerikanci v Nemčiji postajajo predebeli in bi bili sploh nesposobni za kako borbo.

Podrejena vojaška poveljstva so dobila okrožnico, v katerih jih vrhovna komanda opozarja na to, da debeli vojaki sploh ne odgovarjajo več zdravstvenim predpisom vojaškega standarda. Ta namreč zahteva, da mora biti vsak vojak vedno pripravljn, da poseže v boj. Podrejena poveljstva morajo pregledati debelost ameriških vojakov, preskrbeti pa tudi, da shujšajo, če so predebeli. V bolnice z njimi! Stavite jih na dietno hrano! Uporabite vsa sredstva, da postanejo normalni vojaki, se glasi ta vojaška okrožnica.

Tito v Indiji

NEW DELHI, 9. decembra —Predsednik Jugoslavije, maršal Tito, je prispel v Indijo na uradni obisk k predsedniku indijske vlade Nehruju. Sprejet je bil uradno in z vojaškimi častmi. Svetovno časopisje posveča Titu vsu pozornost. Gre za poskus kako naj dva državnika, Tito in Nehru, izdelata kompromisni predlog za rešitev sporov med komunističnim in zapadnim blokom.

Večja brezposelnost

Urad v Columbusu, ki skrbi za brezposelne v državi Ohio, je javil, da se je prigrasilo pretekli teden za podporo 14,512 novih prosilcev. Teden pred tem tednom je bilo novih prosilcev le 12,151. Urad tudi javlja, da se število novih prosilcev veča tudi v območju Clevelanda. Med drugimi enako v območju Akrona, Cincinnatija, Toleda in Youngstowna. Clevelandski urad, ki daje podporo za brezposelne, pa javlja bolj optimistične številke. Kdo ima prav? Manjka tudi točno število tistih, ki so črtani z liste, ker je pač zakonita doba, v kateri morejo dobivati podporo, potekla. Ali so ti slednji sedaj zaposleni, ali še vedno nezaposleni?

V staro domovino

Prošli ponedeljek so se z letalom podali iz New Yorka na obisk v staro domovino poznani Mr. in Mrs. John in Sophie Zupančič ter hčerka Donna iz 18220 Marcella Rd. Obiskali bodo sorodnike v Zavrtači, p. Višnja gora, kjer bodo preživeli božične in novoletne praznike. Potujejo s posredovanjem agencije Kollander. Srečna pot in zdrav povratek!

McCarthy se je zaletel v Eisenhowerja, češ da je premehak nasproti komunizmu

EISENHOWER SE IZOGIBA OSEBNIM OBRAČUNOM

WASHINGTON, 8. decembra —Senator McCarthy je ljuto napadel predsednika Eisenhowerja, češ, da je dvoličen, hoče napadati komunizem, na drugi strani se z njim pogaja za sodelovanje, istočasno pa ne mara napraviti ničesar, da bi se rešila čast ameriške vojaške uniforme, ki se sedaj sramoti po kitajskih ječah. Po tej izjavi je McCarthy odšel iz Washingtona, in to neznanokam očitno v nameri, da mu ne bo treba dajati nobenih pojasnil na komentarje, ki jih bo povzročila njegova politična izjava.

Ni nobenega dvoma, da je McCarthy izbral sedanje razpoloženje v Ameriki. Zaprti ameriški pilotje v kitajskih ječah so predmet splošnega zanimanja. McCarthy vali sedaj indirektno krivdo za to stanje na predsednika Eisenhowerja, ki je v ostalem brez dvoma njegov osebni nasprotnik. Hoče pa zopet dvigniti sebe in Amerikancem položiti v usta, češ, edini jaz McCarthy vodim pravo politiko, ko pobijam komunizem, ko dokazujem, da s tem komunizmom nimamo nobenega opravka. McCarthy pričakuje, da bo ta parola odmevala po Ameriki in bo po zadnjem porazu, ko je bil v senatu obsojen, postal zopet junak dneva.

Očitno se je Bela hiša zavedala, da McCarthy računa z ameriškim razpoloženjem. Čutila se je prisiljeno, da je dala razširiti po šefu tiskovnega urada Bele hiše Hagertyju naslednje značilno pojasnilo:

Dan ima 24 ur, leto ima 12 mesecev in 52 tednov. Vseh 24 ur, 12 mesecev in 52 tednov je Bela hiša na straži in ni zamerala niti trenutka, da ne bi storila vse, kar je po zakonu in politično možno, da se onemogočijo vsi elementi, ki so nevarni državi.

Eisenhower—McCarthy

Skoraj vso svojo poslovno dobo je bil predsednik Eisenhower v neprestanem boju z McCarthyem, četudi ga ni nikoli osebno imenoval. Eisenhower je ponovno posvaril McCarthyja, naj ne blati brez dokazov nedolžnih državljanov. V spor sta prišla, ko je šlo za znano sežiganje knjig po ameriških knjižnicah v tujini, ko je šlo za čast generala Georgea Marshalla, ko je šlo za imenovanje sedanjega posla-

ZNAČILNE AMERIŠKE STAVKE

Ali se stavke materialno splačajo, se sprašuje večkrat delavci. Kdaj se nadomesti, kar se pri stavki izgubi?

Dne 27. novembra 1953 je šlo v Pittsburghu na stavko 800 voznikov tovornih avtomobilov, ki so prevažali blago za razne trgovine. Njim se je v kratkem času pridružilo še 6,000 drugih uslužbencev v teh trgovinah. Stavka je trajala več kot leto dni in je sedaj končana.

Slo je za vprašanje ali trgovine v območju Pittsburgha lahko razpošiljajo pakete z blagom tudi po pošti. Slo je za nesoglasja med ravnateljstvom trgovine in nameščencih. Slo je tudi za vprašanje, kdo sme biti pomočnik vozniku, ali vsakdo, ali samo unijsko organizirani.

Med stavko so bile trgovine odprte, in so poslovale, seveda v zmanjšanem obsegu. Trgovci računajo, da je prodaja padla za 25 do 40 odstotkov. Kaj so dobili stavkujoci v novi mezdni pogodbi? Vsega skupaj osem in

gre za strankarsko vprašanje republikanske stranke, je Eisenhower napotil zastopnike tiska na predsednika stranke Halla, ki bo imel danes lastno tiskovno konferenco. Eisenhower je tudi povdaril, da je svetovna napetost ponehala in da je podano polno upanje, da bomo živeli v miru.

Zadnje vesti

Priljubljeni bodimo na dež in sneg. To je vremenska napoved za danes, ko bo najvišja temperatura 42 stopinj, najnižja pa 28 stopinj.

V procesu zoper zdravnika Samuela Shepparda nastopajo pričče, ki jih je predlagala obramba. Včeraj zaslišane pričče so hotele pokazati zdravnika Samuela Shepparda kot skrajno dobrega moža in očeta, vljudnega in kot takega, ki ne bi bil zmožen skriviti lasu nikomur. Zasliševanje prič obrambe se danes nadaljuje. Ni verjetno, da bi prišel Samuel sam že ta teden na vrsto.

Cleveland Heights je doživel težko avtomobilsko nesrečo. Na Taylor Rd. se je peljala v avtomobilu 22-letna Marjorie Larsen. V avtomobilu na prednjem sedezu je imela svojo osem mesecev staro hčerko Deborah, na zadnjem sedezu pa je stal dvoletni sinček David. Ko je mati mirila otroka zraven sebe, ji je ušel volan iz kontrole in avtomobil je tresel v brzovjavni drog. Sinčka je vrglo iz zadnjega sedezja in je priletel ob prednjo šipo, pri čemur si je zlomil vrat in je bil na mestu mrtev. Deklica je dobila hude poškodbe in so danes zjutraj zdravniki trdili, da ne bo ostala pri življenju. Tudi mati Marjoria je ranjena. Oče in mož David Larsen se je ob času dogodka nahajal poslovnim potom v Chicagu.

Združeni narodi v New Yorku so z 48 glasovi proti petim sprejeli ameriško resolucijo glede zaprtih Amerikancev na Kitajskem na dnevni red zasedanja. Dokler resolucija, ki zahteva oprostitev Amerikancev, ne bo sprejeta, bodo Združeni narodi zasedali nepretrogoma. Silno ostro je zoper Kitajce nastopil šef britanske delegacije Anthony Nutting. Kitajski radio v Pekingu pa je že namignil, da obsojeni Amerikanci ne bodo izpuščeni.

V Tokiju je prišlo do spremembe vlade. Novi predsednik vlade Hatoyama je postal predsednik vlade s pomočjo konservativcev in socialistov. Vsekakor čudna politična mešanica.

V mestu Erie, Pa., je župan Thomas Flattley gladko priznal, da je prejel podkupnino, da je raznim raketirjem dovolil nedovoljene igre. Popreje je Flattley tekom preiskave skušal dokazati svojo nedolžnost.

V Florido Poznani Mr. Frank Hovevar iz Lorain Ave. se je s svojim bratrancom Joseph Kostanjevec iz Detroita, Mich., podal z busom proti Floridi. Tam nameravata ostati za nedoločen čas. Želimo jima mnogo razvedrila v topli Floridi.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države).
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

PROSTOR IN IDEOLOGIJA

(1)

Ko je Winston Churchill kot predsednik britanske vlade sprejel za Veliko Britanijo in njene dominijone, sploh prekomorsko posest, vodstvo svetovne vojne v svoje roke je dejal značilno: "Vojno bomo vodili iz britanskega otočja; če se bo treba umakniti, jo bomo vodili iz Kanade, tudi iz Južno-afriške zveze." Churchill jetedaj povdaril pomen prostora. Velika Britanija z vsem svojim prekomorskim posestvom je bila in je še velik prostor. V vojni to dejstvo pomeni veliko. Že s strateškega vidika gre bitka najprvo za prostor. Prostorninsko vzeto je japonsko otočje, ki sestavlja državo Japonsko, majhno; manjše od naše Californije. Japonska se je ogledala po prostoru. Vseh 50 let nazaj je gledala, kako bi dobila več prostora na soncu ne samo radi gospodarstva, marveč tudi radi vojaške strategije. Začelo se je s Korejo, nadaljevali z vsemi kraji Vzhodne Azije. V zadnji svetovni vojni in nekaj let pred njo so japonske čete, kakor korakoma pregazile širna azijska ozemlja, tako daleč, da se je japonski vojak moral po zemljepisnih kartah končno orientirati, kje sploh je. Ti novo pridobljeni prostori še niso bili za Japonsko kot pravimo konsolidirani. Bili so prvi dnevi osvojitve. Vezi z Japonsko torej še neutrjene. Nič čudnega, če je atomska bomba, odvržena na dvoje japonskih industrijskih mest tako preplašila Japonce doma, da so padli na kolena. Japonsko otočje samo je bilo premalo še za navadne, kaj šele za atomske bombe!

Carska in sovjetska Rusija se je vedno ogledovala za prostorom. Sovjetska zveza si je po zadnji svetovni vojni, čeprav ne formalno, vendar dejansko vzela silni prostor tako na zapadu, kakor na vzhodu svojih državnih meja. V Evropi imenujmo le njene satelitske države, ki tudi strateško za Sovjetsko zvezo veliko pomenijo. Samo s tega razloga že Sovjetska zveza ne bo dala iz rok Vzhodne Nemčije in ne bo zapustila tiste zone male Avstrije, ki jo ima zasedeno. Sovjetski zunanji minister Molotov je v nekem svojem govoru to dejstvo, čeprav ne odkrito, pribil. Sovjetska vojska je dobila po zadnji svetovni vojni mnogo "prijateljev" v vzhodni Evropi in za politiko Sovjetske zveze je bilo to dejstvo najvažnejša povojna pridobitev, po izjavah Molotova.

Komunistična Kitajska kljub temu, da je ogromna po ozemlju in po številu prebivalstva, se enako ogleduje po strateško-važnem prostoru. Ni slučajno, da je že zasedla prostrani Tibet, da preko njega lahko gleda v Indijo. Kitajska je izvedla prvič ljudsko štetje v državi. Ali so številke pravilne ali ne—v tem pogledu je kontrola nemogoča. V svet je vrgla številko 600 milijonov Kitajcev. Za te milijone je treba velikega prostora!

Važnejše je njeno ogledovanje po pravem prostoru, ki bo za Kitajsko strateško-operacijsko važno. Naglasili smo že, da je v južnovzhodnih državah in krajih Azije raztresenih kakih 12 milijonov Kitajcev. Vlada Kitajske jih neuradno smatra za svoje, v daljni bodočnosti pa tudi za svoj prostor, na katerem bivajo te kitajske manjšine.

Združene države so potem, ko se je po Državljanjski vojni ohranila enotnost, gledale enako za prostorom. Da do zapadne poloble naj nima noben evropski kolonizator nobene pravice več, namreč pravice kolonizacije, to je Amerika povedala že, ko je bil njen predsednik Monroe. Toda Amerika je nujno morala razširiti svoj prostor. Koncem prejšnjega stoletja je radi prostora prišla v spor s Španijo. Od začetka tega stoletja pa išče svoj prostor predvsem na Pacifiku. Svoja oporišča je tako razširila in na drobno raztresla, da vojaški krogi v Washingtonu čisto gotovo računajo s strateškega stališča vzeto ves Pacifik za svoj. Tudi Ameriki gre v prvi vrsti za prostor. Za prostor ob Pacifiku se naravno poteguje tudi velesila komunistična Kitajska. Bitka za prostor na Pacifiku se je že začela. Na zunaj jo spremljajo razne ideologije, ki so pokrite s plašči narodnosti in socialnosti, v resnici pa gre za imperialno gospodstvo, ki je zvezano s prostorom.

L. Č.

Urednikova pošta

Vabilo na letno sejo

EUCLID, Ohio—Društvo Napredak št. 132 A.B.Z. bo imelo svojo letno sejo v nedeljo, 12. decembra v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Pričetek seje bo ob 2. uri popoldne.

Na dnevnem redu bodo volitve uradnikov za leto 1955 in ukrepalo se bo o drugih važnih zadevah.

Vsi člani, ki bodo navzoči na seji, bodo dobili za 50c vrednosti ročnih slikov. Po seji bo prostora zabava in božičnica za člane mladinskega oddelka.

Prijazno se vabi vse člane, da gotovo pridejo na sejo. Pripeljite s seboj svoje malčke, da se bodo razveselili in bili deležni daril Miklavža. Pri zabavi, ki sledi zvečer, bo igrala domača godba. Na zabavo po seji se pa vabi tudi prijatelje društva, da se z nami razveselijo.

Adalynne B. Cecelic, tajnica.

Nadaljni prispevki za Adamičev spomenik v Sloveniji

EUCLID, Ohio—Naš marljiv delavec Vence Palcich je ponovno poslal \$10, katero vsoto so darovali sledeči: Joseph Britz iz Export, Pa. \$5.; Anton Mramor iz North Braddock Pa., \$2. in Neimenovana tudi od tam \$3.

John Česnik iz Trafalger Ave. je daroval \$5. Prejela sem vsoto \$3. od Anton Valentičiča iz Transfer, Pa., katero so prispevale po en dolar sledeči: Frank Klune, Chisholm, Minn., Mr. Perus od ravno tam ter Anton Gorenc iz Warren, O.

Vsem darovalcem iskrena hvala. Obenem pa ponovno oglašam, da še vedno pobiramo za Adamičev spomenik v Sloveniji. Za dramski zbor Anton Verovšek

Mary Bozich, tajnica
19161 Monterey Ave.

Za Adamičevo ustanovo

EUCLID, Ohio—Glavni odbor Progresivnih Slovencev v Ameriki je poslal "Spominski ustanovi Louis Adamič" vsoto petindevdeset dolarjev. To je sprejel sedanji stalni odbor, a pripravljalnemu odboru so poslale vsoto petindvajset dolarjev. Vrle in zavedne Slovenke so dale skupno vsoto sto dolarjev. Priročna jim hvala za izrazit prispevek in za odločno in jasno razumevanje, kako važno je to, da bo knjižnica Princeton univerze edina in stalna lastnica zgodovinsko važne Adamičeve literarne zapuščine. Glavni odbor Progresivnih Slovencev je načel tudi vsem svojim krožkom, da naj prispevajo v sklad Adamičeve ustanove.

Glavna tajnica Josie Zakrajšek mi piše sledeče:
"Po daljši razpravi smo tudi sklenile, da se obrnemo na vse naše krožke ter apeliramo, da naj vsak krožek nabere sto dolarjev ali več za Adamičev ustanovo."

"Pisma so bila že razposlana na vse naše krožke in upamo, da bo rezultat povoljen, da se jim prej nabere vsota pet tisoč dolarjev."

To so prave besede, ki so podprte tudi z dejanji. Vsi bi morali tako misliti in delati. Zato je dolžnost slehernega čutečega Slovenca ali Slovenke, da pripomore s svojim prispevkom k uredništvu načrta in sklepa, katerega je napravila "Spominska ustanova Louis Adamič."

Pošljite prispevke na spodnji naslov!

John Zigman, blagajnik.
20713 Recher Ave.
Euclid 19, Ohio.

Letna seja društva Lunder-Adamič št. 28 S.N.P.J.

CLEVELAND, Ohio—Te vrstice naj služijo za obvestilo in vabilo članstvu društva Lunder-Adamič št. 28 S.N.P.J., da se gotovo udeležite glavne letne seje, ki se bo vršila v nedeljo, dne 12. decembra. Pričetek točno ob 8.30 uri zjutraj. Seja se vrši v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Podana bodo letna poročila vaših odbornikov. Pričakuje se vaša priporočila v korist društva in Jednote. Na dnevnem redu bo volitev odbora. Po zaključku seje bo pa malo prostega pri-grizka. Na svidenje!

K. Stokel, predsednik.

LETO 1955 BO KAKOR LETO 1954?

Gre za navadno zdravo presojjo, kaj pričakujemo od leta 1955. Gospodarski teoretični strokovnjaki napovedujejo vse najboljše: Nizke cene živilom, visoke plače na delu! Važno je v prvi vrsti vprašanje cen. Cene živilom so to jesen lahno padle. Amerikanci na splošno mislijo, da bodo cene ostale iste tudi v letu 1955, kakor bo sploh tudi življenje ostalo pri starem. Ne vdajajmo se iluzijam!

Bohlen v Moskvo

WASHINGTON, 8. decembra—Ameriški poslanik in Sovjetski zvezi Charles Bohlen je danes z letalom odpotoval nazaj v Moskvo. Ob priliki njegovega odhoda je državni tajnik John Foster Dulles izjavil, da je imel Bohlenom daljša posvetovanja in da se Bohlen vrača v Moskvo z navodili, ki jih je prejel od njega. Ta navodila gredo za tem, da se še nadalje tipa, kako bi bilo možno sodelovanje med Moskvo in Washingtonom.

V ARGENTINO NI VODE

BUENOS AIRES, Argentina, 3. decembra—Letna doba na skrajnem jugu Južne Amerike je drugačna od ameriškega severa. Letošnja vročina je presenetila prebivalstvo Argentine, ker je prevelika, četudi za poletno dobo. Teden dni vlada vročina, ki se približuje skoraj 100 stopinj. V državi, posebno pa še v prestolnici, se je občutilo pomanjkanje vode. Vlada je bila prisiljena, da odredi omejitve uporabe vode.

ZASLUŽENO ODLIKOVANJE

Pierre Mendes-France, predsednik francoske vlade, je vnet zagovornik pitja mleka. Lynden v državi Washington je središče mlečne industrije. Mlečna industrija prevladuje enako v krajevnih trgovskih zbornici. Ta je podelila Mendesu Francu častno članstvo in to za njegove zasluge pri propagiranju, da se mesto drugih pijač pije mleko.

NEBOTIČNIK V NEMČIJI

Nemčija ni dežela nebotičnikov. Nemška mesta-imajo ulice, ki so obdane približno z enako visokimi hišami v ravni črti. V Ludwigshafenu so sedaj položili temelje za stavbo, ki bo imela 26 nadstropij in bo visoka 288 čevljev. Za ameriške pojme ta višina ni nekaj izrednega. Za nemške je in bo ta stavba, kjer bodo uradi nemške kemične družbe, za vso Zapadno Nemčijo najvišja. Ideja nebotičnikov je na splošno v Nemčiji tuja. V tem ni razlike recimo med Berlinom ali drugimi nemškimi velemesti.

Borba Slovencev za morje

Morje v preteklosti slovenskih narodov nima posebno pomembnega mesta. Prav zato ni malo razširjena trditev, da so Slovani po svojem "značaju" pretežno celinsko in le malo pomorsko usmerjeni ljudje. Pa je le nekaj primerov, ki to sodbo kar ostro zavračajo. Komaj so prišli makedonski Slovani okrog leta 600 do Egejskega morja, že so postali ni nevarni gusarji, ki so več sto let dali kar precej posla bizantinski državi. Podobno so se kot gusarji in pomorci uveljavili neposredno po svojem prihodu do Jadrana dalmatinski Slovani, pa tudi oni ob Baltiškem morju. Slovanski Dubrovnik pa je spadal dolga stoletja med najvažnejša pomorska mesta ob Sredozemskem morju.

Ti primeri potrjujejo, da o pretežno celinski usmerjenosti Slovanov v preteklosti ni odločal njihov "značaj", marveč le njihov zgodovinski razvoj. Poljaki so zapirali pot do morja Nemci v Vzhodni Prusiji, Rusom Švedi ob Baltiškem morju in Tatarsi ob Črnem morju, Slovane na Balkanskem polotoku pa so odpravili od morja Bizantinci na vzhodu in Benetke na zahodu. Pot Slovanov do morja ni bila lahka, zato so se tudi stežka uveljavili v pomorstvu.

Med take slovanske narode, ki smo se skozi stoletja trdo borili za pristop do morja in za lastno "okno v svet" spadamo tudi Slovenci. Ko so se konec VI. stoletja naši predniki naselili v svoji novi domovini, so sicer osvojili ves obsežni prostor do Donave in izvirov Drave in Zilje ter poselili tudi zaledje Trsta, toda mestne naselbine ob severovzhodnem obrežju Jadranskega morja so ostale romanske in v bizantinskih rokah. Podobno je bilo stanje, ki je v tistem času nastalo v Dalmaciji. Utrjena obrežna mesta so mogla dobiti podporo tudi preko morja in so se tako lažje ubranila. V tem času, ko trgovine skoraj ni bilo, pa tudi morje ni posebno pritegovalo niti Slovanov, niti z njimi zvezanih Obrov. Tudi meščanske naselbine niso živele od obrti in trgovine, marveč predvsem od ribištva in poljedelstva. Tako so meščani sami obdelovali bližnje okolice mesta. Na dveh mestih so se Slovenci vendarle že v tem času približali morju—severno od Trsta pri Nabrežini in južno od njega preko Bazovice do Škedenja. Tretja smer slovenske kolonizacije je šla proti jugu, kjer je segala skoraj do Buzeta v srednji Istri, pa tudi skoraj do morja severno od Rižane (vzhodno od Kopra).

V naslednjih stoletjih so se Slovenci v tem prostoru postopno vedno bolj krepili. Nedvomno so se širili tudi proti zahodu po vsej severozahodni Istri in našli pota tudi v mesta Trst, Koper, Izola in Piran. Tako kaže spisek članov tržaškega mestnega sveta iz leta 1202 skoraj 12% brez dvoma slovenskih imen.

V tem času pa so gospodarske spremembe dovedle do bistvenih sprememb v neposredni okolici teh mest. Razvoj obrti in trgovine je od XI. stoletja dalje dal tem mestom novo vlogo v gospodarstvu—vlogu središč obrti in trgovine. Zato so meščani poljedelstvo opustili. V zvezi s tem razvojem zajame sedaj strnjena slovenska kolonizacija vso severozahodno Istro in obrežje vzdolž Tržaškega zaliva prav do mestnih obzidij. Vrsta virov in naslednjih stoletij izpričuje to dejstvo. Po nekem poročilu koprškega guvernerja v Benetke iz šestnajstega stoletja so vsi prebivalci h Koprju spadajočega podeželja "imenovani z imenom Slovani in imajo za poglavarja plemiča iz tega mesta." Po nekem drugem sporočilu iz XVII. stoletja "vaščani vse te pokrajine pripadajo slovenskemu jeziku." Prav tako pripoveduje v XVII. stoletju tržaški zgodovinar Ireneo della Croce:

"Danes je mesto Trst obdano od vseh strani po Slovincih in takoj zunaj njegovega obzidja vsi prebivalci vasi in posestev Tržaškega ozemlja ne govore drugega jezika kakor slovenskega."

Slovenski uspeh pa je bil vendarle mnogo manjši kakor hrvaški v Dalmaciji, dasi se je borba začela domalega iz istih izhodišč. Dalmatinska mesta, že v X. stoletju prvič priključena k Hrvatski in podrejena hrvaškemu vladarju, so namreč tudi sama postala v nekaj stoletjih povsem slovenska. Na naši obali, sicer povsem slovenski, pa je v mestih še dalje živelo romansko prebivalstvo, res da ob slovenski manjšini prebivalstva tudi v teh naselbinah. Slovenci smo namreč že v IX. stoletju izgubili pomembno oporišče v boju za ta mesta, ki so ga imeli tamošnji Slovani v svojih lastnih političnih tvorbah v zaledju dalmatinskih mest. Tako so oni mogli zjeti v svojo politično organizacijo tudi meščanske naselbine same, dočim so si Slovenci priborili dostop do morja in posest morskega obrežja le kot kmetovalci in ribiči.

Odkar so s padcem Karantanije in Kocljeve države v IX. stoletju dobili politično oblast nad slovenskimi pokrajinami tuji fevdalci in odkar se v XI. stoletju razbije slovenska zemlja v vrsto mejnih krajev in grofij, za dolga stoletja izginejo Slovenci kot nosilci političnih teženj. Tuji gospodari slovenske zemlje se sicer bore za dostop do morja—v tem pravcu prodirajo v XIII. stoletju najprej Babenberžani in nato češki kralj Otakar II. Premysl, nato pa v XIV. stoletju Habsburžani, ki so v resnici 1382 pridružili svojim deželam tudi Trst. Vendar so ga pridružili kot posebno pokrajinsko enoto, v kateri seveda veljava mesta prevladuje nad pomenom tudi po prebivalstvu šibkejši z mestom združene okolice.

V XIII. stoletju pa se je na istrska mesta vlegla trda benečanska roka. Benetke so z vojaško silo prisilile od 1267 do 1331 vsa mesta na zahodni istrski obali, da so priznala benečansko nadoblast. V obliki trgovine se sedaj seveda pletejo vedno tesnejše vezi med slovenskim zaledjem in primorskimi mesti. Ljubljanski trgovci imajo za tisti čas kar obsežne posle s trgovci na Reki, v Koprju in v Trstu. Pomen teh vezi za primorska mesta najbolj jasno kaže dejstvo, da pride med Tržašani in Koprčani v XIV. in XV. stoletju do pravih bojev v zvezi z vprašanjem, ali morejo in smejo Ljubljani pošiljati svoje blago mimo Trsta v Koper.

Borba Slovencev za okno v svet torej s tem razvojem nikakor še ni bila dovršena. Takratna obrežna mesta so bila sicer majhna. Tako je na primer Trst do začetka XVIII. stoletja štel le okrog 7000 prebivalcev, istrska mesta pa še manj. V narodnostnem pogledu so se te majhne številke povsem izgubile med prebivalstvom vsega Slovenskega Primorja, ki je bilo povsem slovensko. Toda vendarle so bila ta mesta središča trgovine in pomorstva.

Za te glavne postojanke ob obali so mogli začeti Slovenci borbo šele ob novi spremembi v gospodarskem razvoju—ob napredovanju zgodnjekapitalističnih in kapitalističnih oblik v gospodarstvu. Ta gospodarski razvoj je pomemben v dveh pogledih. V zvezi z njim se začne hitri razvoj mest, zlasti Trsta, ki je postal glavna avstrijska luka. Od okrog 7000 prebivalcev sredi XVIII. stoletja je zrasel do srede XIX. stoletja na preko 117 tisoč in do 1914 na skoraj 245.000. Naraščalo je tudi prebivalstvo istrskih mest, seveda pa v veliko manjši meri.

Ta veliki razvoj je bil mogoč le z močnim doseljevanjem. Več kakor polovico priseljencev v

Trst pa je bilo Jugoslovancev, dočim je predstavljal italijanski dotok le približno eno tretjino doseljencev. Slovanski delež v prebivalstvu je spriču tega postopno naraščal in vedno bolj očitna je postajala težnja, da postane Trst jugoslovanski. Slovenska manjšina je naraščala tudi v mestih ob severnoistrski obali. Jugoslovani in Slovenci pa so se uveljavljali tudi v gospodarskem življenju samem. Slovanski priseljenci, zlasti iz Istre in Dalmacije, so v Trstu ustanovili vrsto večjih pomorskih družb (tako n. pr. brata Cosulich iz Lošinja, Tripčević iz Boke itd.); Kranjska industrijska družba je konec XIX. stoletja začela z gradnjo železarske industrije v Škedenju; še močnejše pa se je slovenska buržoazija zasedrala v denarnih zavodih (Jadranska banka, Ljubljanska kreditna banka itd.). Italijanski poskus, da bi spet izrinili Slovence iz podeželskega okolja Trsta in iz severne Istre s pomočjo oduševljenih posojil na zemljišče, prepreči močna državna organizacija, ki obenem dvigne narodno zavest podeželskega prebivalstva.

Drugi pomen uveljavljanja kapitalističnega gospodarstva je bil v njegovih posledicah v političnem življenju. Leta 1848 je privedlo do marčne revolucije in 1860 do ustavne vlade v Habsburški monarhiji. Poslej politične pravice niso bile več privilegij tujega plemstva in bogatih meščanskih vrhov. Preko volilne pravice, ki je sicer res šele leta 1907 postala splošna in enaka, posegajo v borbo za oblast vedno širše ljudske množice. Šele sedaj so mogli Slovenci posegati v borbo za oblast tudi v najvažnejših središčih ob slovenski obali jadranskega morja, šele sedaj so mogli upati, da bo postalo slovensko okno v svet v resnici njihovo.

Ta povsem prirodni razvoj je presekala na nenaraven način prva svetovna vojna, ki je ob svojem zaključku v rapalsko mejo Slovence odrinila spet daleč v notranjost. Italijani so z narodovalnim pritiskom poskušali znova utrditi svoje postojanke ob severnem Jadranskemu morju. Kljub osvoboditvi velike večine Slovenskega Primorja, ki jo je prinesla narodno-osvobodilna borba v drugi svetovni vojni, pomenijo odločbe mirovne pogodbe o Svobodnem Tržaškem ozemlju nov poskus, da bi Slovenci ostali odrinjeni od naše morske obale.

Sporazum med Jugoslavijo in Italijo glede tržaškega ozemlja, nas sicer res ne more povsem zadovoljiti.

Pri vsem tem pa vendarle ne smemo prezreti poglobitvega dejstva, ki ga nam Slovincem prinaša novi sporazum. Prvič v zgodovini nas postavlja ne le kot prebivalce, marveč tudi kot polnovejavne gospodarje vsaj nad enim delom slovenske obale. Slovensko morje je postalo v resnici slovensko.

—Bogo Grafenauer.
("Slovenski poročevalec")

NASVETI

Vodene madeže na politiranem pohištvu očistimo z volneno krpo, ki jo namočimo v mešanico vode in petroleja. Potem ga zdrgnemo z mehko volneno krpo do suhega, da dobi lesk.

Kržno čistimo, posebno mastna mesta okrog vratu, z drobnimi belim peskom ali pšeničnimi otrobi. Natresemo ga na krzno in drgnemo, nato pa dobro izprašimo. Prav tako postopamo tudi z otrobi.

Madeže črnega vina, sadja in kakao na platu odstranimo z vrelo vodo, v kateri smo kuhali kropem. V taki vodi peremo tudi pisane tkanine. Po pranju moramo tkanino nekajkrat izprati v čisti mlačni vodi.

V DOLINI "ZELENEGA ZLATA"

Malo je rastlin, ki bi tako močno vplivale na gospodarsko in kulturno podobo kake pokrajine ter na miselnost njenih ljudi, kakor je vplival hmelj na podobo Savinjske doline. Brez hmelja bi bila Savinjska dolina morda tudi zdaj takšna, kot so prodali v tujino, le 35 ton pa smo ga porabili doma. Največ našega hmelja gre v ZDA ter v države Latinske Amerike.

Hmelja pa bi lahko izvozili še več. Pred vojno je bilo v Savinjski dolini nad 2000 ha zemljišč, med okupacijo pa so se nasadi skrčili celo na 700 ha. Po osvoboditvi se je število hmeljišč podvojilo, vendar po površini še vedno ne dosega predvojne ravni. Nekoliko je temu kriva tudi neprimerna politika cen, ki so jo lani, posebno pa letos precej spremenili, tako da je upati, da se bodo prihodnja leta hmeljišča še močno razširila in da bomo dobili še več tega dragocenega izvoznega blaga.

Neugodna pomlad je spravila letos naše hmeljarje v obup. Mislili so, da bo pridelek zelo pičel. Za rast hmelja ugodno poletje pa je zelo dobro vplivalo na razvoj rastline, tako da bo letos kar nepričakovano še povprečno dober pridelek. Posebno kvaliteta, pravijo, da bo še boljša kot prejšnja leta.

To leto pa pomeni še posebno zmago savinjskih hmeljarjev. Najhujši sovražniki hmeljišč so peronospora, rdeč pajek in rastlinske uši. Dolga leta so se hmeljarji borili z njimi z večjim in manjšim uspehom. Letos so bili v tej bitki najuspešnejši. S pravočasnim škropljenjem so zajezili peronosporo, rdečega pajka pa skoraj povsem uničili. K temu jim je mnogo pripomogel hmeljarski inštitut, ki so ga lani ustanovili in je letos stalno opazoval hmeljarje in jim dajal nasvete za boj proti tem škodljivcem.

Te dni so prenapolnjeni vsi vlaki, ki vozijo iz Celja v Savinjsko dolino. Na vseh postajah

nar. Večino našega hmelja kupi tujina in le malenkost ga porabijo domače pivovarne. Lani, ko je bila dokaj dobra letina, smo ga od 1679 ton kar 1644 ton prodali v tujino, le 35 ton pa smo ga porabili doma. Največ našega hmelja gre v ZDA ter v države Latinske Amerike.

Stoletja je čez njo vodila cesta Trst-Dunaj. Ljudje tik ob velikih potih v svet, so morda čutili utripanje daljnega življenja, a to na njihovo miselnost ni vplivalo. Pred približno 100 leti pa so se pojavili v Savinjski dolini prvi nasadi hmelja. Nova kultura je zahtevala novega načina obdelovanja in to tako intenzivnega obdelovanja, kot ga savinjski kmet dotlej ni bil vajen. Prišla so leta, ko so "savinjski golding" plačevali v svetu tako dobro, da so hmelj začeli upravljati imenovati "zeleno zlato." Savinjski kmet je prišel v stike s tujino. Če danes govorimo, da je po načinu kmetovanja savinjski kmet v Sloveniji najnaprednejši, potem je to posredno storila rastlina, ki daje tej dolini vse leto značilno podobo: poleti po dolgih poljih prepreženih s temno zelenino do 8 metrov visokih hmeljevih nasadov, pozimi pa se ta polja spremenijo v stožaste zložke hmeljev, ki so od daleč videti kot indijanska taborišča.

Na nedavnem posvetovanju hmeljarskih strokovnjakov v Londonu so izrekli nekaj laskavih priznanj našemu hmeljarsstvu in kvaliteti našega hmelja. V tujini je Zalec, središče savinjskega hmeljarstva, bolj znan kot mnoga druga mesta. Če govorijo o Zalcu mislijo na hmelj, in če mislijo na jugoslovanski hmelj, potem nujno omenijo tudi Savinjsko dolino.

od ustja doline pa vse do velenjskega kota se vsipavajo iz vlakov potniki, predvsem ženske s košarami. To so obiralci hmelja, ki so prišli iz vseh krajev Slovenije. Največ jih je iz Prekmurja in Dolenjske, pa tudi iz obmejnih hrvaških krajev jih je precej. Na postajah jih pričakujejo lastniki hmeljišč in jih s sladkimi besedami vabijo, naj bi šli najprej k njim. Podoba cele spodnje Savinjske doline se je zadnje čase spremenila. Nad 8000 obiralcev je prišlo. Pridelovanje hmelja zahteva mnogo prihodnjega in to delo je možno opraviti samo ročno. Zadnja leta je obiralcev manjkalo in tudi letos jih ni bilo preveč.

Dolge njive hmeljskih nasadov se počasi podirajo pod pridnimi rokami obiralcev. Povsod vlada pester živžav od jutra do večera. To bo trajalo 14 dni, potem se bo dolina spet umirila. Septembra pa so začele proti Zalcu romati dolge skupine voz, naloženih z velikimi valami posušenega hmelja. Velika skladišča združnega trgovskega podjetja bodo začela sprejemati "savinjski golding." Treba ga bo še pripraviti, stisniti v bale. Po nekaj mesecih bodo naše prekoceanjske ladje odpeljale velike bale "zelenega zlata" v širni svet. Savinjski hmeljarji pa bodo začeli delo znova, da bodo prihodnje leto spet zrasli zeleni nasadi.

G. G.

Dijakinja visoke šole v Coloradu

de Springsu je želela sestanek z najbolj popularnim moškim v Denverju. Aranzirano je bilo, da je večerjala in plesala z denverskim županom J. Q. Newtonom.

Neka pohabljenka ženska se je želela peljati na vzpenjači za drsalce; bilo ji je ustrezno in za nameček se je še navzdol peljala na saneh.

Mrs. W. R. Fraley se je želela voziti z ročno železniško terazino. Železniška uprava Denver & Rio Grande Western ji je zaželjeno vozilo dala na razpolago.

Neka mlada ženska je želela najbolj kričečo športno obleko za njenega moža; neka denverska trgovina oblek je njeni želji ustregla.

Neki 68-letni mož se je želel peljati v "jet-letalu;" vojna uprava je njegovi želji ugodila. Ko je izstopil, je dejal, da je taka vožnja neprimerno bolj zanimiva kot klopavanje koruze.

Neka mlada žena si je želela vso noč nepretrganega spanja in za jtrk v postelji; želji je bilo ugodeno v enem najboljših denverskih hotelov.

Prikrivanim željam zadoščeno

Skoro vsak človek ima kakšno prikrivano željo, o kateri sodi, da je neizvedljiva in je vsled tega ne razodene niti najboljšim prijateljem. To dejstvo je nedavno izrazil časopis Denver Post in razpisal tekmo za take prikrivane želje, seveda z namenom, da razširi število svojih naročnikov in bralcev. Dobil je nad tisoč odgovorov in v smislu določb razpisa je "kvalificiralo" enajst tekmovalcev, katerih željam je časopis s sodelovanjem denverskih trgovcev in drugih ugodil.

Neki voznik busa je želel povabiti svoje regularne potnike k dobremu skupnemu kosilu, k posetu gledališča in nato k večerni zabavi. Želji je bilo ustrezno.

Dve gospodinjici sta želeli nastopiti s simfoničnim orkestrom; ena je v neki točki dirigirala denverskemu simfoničnemu orkestru, druga pa je pela s spremljevanjem omenjenega orkestra.

Neki visokošolec je želel postreliti žarnice in okraske z božičnega drevesa. Odprednjen je bil na policijsko strelišče, kjer mu je bilo postavljeno okrašen božično drevesce za tarčo.

Dijakinja visoke šole v Coloradu

de Springsu je želela sestanek z najbolj popularnim moškim v Denverju. Aranzirano je bilo, da je večerjala in plesala z denverskim županom J. Q. Newtonom.

Neka pohabljenka ženska se je želela peljati na vzpenjači za drsalce; bilo ji je ustrezno in za nameček se je še navzdol peljala na saneh.

Mrs. W. R. Fraley se je želela voziti z ročno železniško terazino. Železniška uprava Denver & Rio Grande Western ji je zaželjeno vozilo dala na razpolago.

Neka mlada ženska je želela najbolj kričečo športno obleko za njenega moža; neka denverska trgovina oblek je njeni želji ustregla.

Neki 68-letni mož se je želel peljati v "jet-letalu;" vojna uprava je njegovi želji ugodila. Ko je izstopil, je dejal, da je taka vožnja neprimerno bolj zanimiva kot klopavanje koruze.

Neka mlada žena si je želela vso noč nepretrganega spanja in za jtrk v postelji; želji je bilo ugodeno v enem najboljših denverskih hotelov.

—NEW ERA, glasilo ABZ

ZGUBILO SE JE

naglavno ruto (babuško), ki je bila darilo. Zgubilo se je zadnje soboto v Slov. del. domu pri zabavi po seji krožka št. 1 Prog. Slov. Kdor jo je našel, je prošel, da jo vrne

ANTONIA BLUMEL
19560 Ormiston Ave., IV 1-5520

50th ANNIVERSARY
BIG BROTHER MOVEMENT

1904 1954

50th ANNIVERSARY
BIG BROTHER MOVEMENT

50th ANNIVERSARY
BIG BROTHER MOVEMENT

ZAVAROVALNINA
na HIŠO BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE

Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi

DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
poleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

Za ŽENSKO,
KATERE ZELIJO
fino OBUVALO
IMAMO

mere od 4 1/2 do 11
širokosti A do E

Louis Majer
SHOE STORE
6408-10 St. Clair Ave.

Oglašajte v Enakopravnosti

JOHN YAGER
IV 1-5702
GRADBENI KONTRAKTOR
Ako želite zgraditi novo garažo ali klet pod vašo hišo, vam posrežem v popolno zadovoljstvo.

STANOVANJE V NAJEM
STANOVANJE S 3 SOBAMI SE
ODDA V NAJEM ZAKONSKI
DVOJICI BREZ OTROK.
Vpraša se na
1016 EAST 76th STREET

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO 1955
želim
vsem prijateljem in odjemalcem

Za božična darila
VAS VABIMO, DA PRIDITE V NAŠO VELIKO MODERNO TRGOVINO.
Na izbero imamo tisoče stvari, ki so primerne, da obdarite celo družino.
Trgovina, kjer dobite obleko za otroke in odrasle.

SIMENS DEPARTMENT STORE
692 East 200th Street
Ivanhoe 1-6446

Gostovanje za praznike se pričinja tu

SE RVE
Coca-Cola

12 BOTTLES
Coke

12 BOTTLES
Coke

12 BOTTLES
Coke

12 BOTTLES
Coke

Božična izložba pri vašem prodajalcu je časovno opozorilo...
imejte ekstra Coke na rokah tekom praznikov.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
© 1954, THE COCA-COLA COMPANY "Coke" is a registered trademark.

Je najnovejša, najboljša peč danes!

vdelana neprimirljiva plinska peč!

Le pomislite, na vse izredne ugodnosti plinske kuhe, ki je vdelana prav v vašo kuhinjo!

Je moderna, dobro delujoča, upogljiva—je neprimirljiva peč jutrišnjega dne, pripravljena za vas danes—kot najbolj idealna peč, prilagojena se vaši kuhinji—ali kot važen del načrta za vašo kuhinjo v bodočnosti!

Ugajal vam bo način kuhe—hladan, čist, avtomatičen način kuhe! Imate izbero tisočero vrst gretja! In samo plin vam daje nekadečo praznjenje! Praznite z zaprtimi vrati, da dim ne osmudi vaših kuhinjskih sten!

Oglejte si peč jutrišnjega dne! Naj bo neprimirljiva vdelana lepota za vašo ultramoderno kuhinjo—danes!

THE EAST OHIO GAS COMPANY

QUALITY AT A PRICE - EASY TERMS
STAKICH FURNITURE CO.
JAMES D. STAKICH, Prop.
IVankoe 1-8288 16305 Waterloo Road

—ODPRTO VSAK VEČER DO BOŽIČA—

MICHEL ZEVACO

KRALJEVI VITEZ

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje)

Na tej cesti je stala kakih dvajset korakov od Bievre kočija, skrita za gostim zelenjem mladih brbestov, tako da je jezdec ni mogel zapaziti. Iz kočije pa je gledala mlada ženska in opazovala čilega tujca, ki je prigovarjal svoji živali:

"Pokaživa prijatelj, zakaj nam pravijo Blisk. Čemu bi se imenoval konjiček Blisk, ako bi hodil čez vodo po mostu, kakor vsakdanja druhal? Ako padeva, se skopljeva na noge, in če si polomiva kako rebro, nič zato, saj naju nihče ne vidi. Hop, Blisk, hop, hop!"

Zajahal je nazaj; konj se je spustil v diru proti zapreki. Vse štiri podkve so blisknile v zraku; naslednji hip, že onkraj reke, se je razlegel Bliskov zmago-slavni rezget — in vrla žival, ki se ni mogla takoj ustaviti, je drevila po cesti tja do goščave ter obstala nekaj korakov od skritega voza.

"Bravo, Blisk!" je vzkliknil jezdec, božaje dobrega konjiča po vratu. "Imenitno!"

"Imenitno!" je ponovil glas iz za zelenja.

Mladi mož se je zavzel. "The!" je dejal. "Pa ne, da bi tu prebival gospod Odmev?"

"Zares imenitno," je povzela dama iz kočije ter se pokazala njegovim očem. "Toda lahko bi se bili ubili, gospod plemič, ki niste hoteli jahati po vsakdanji cesti!"

"Ah, to je mala iz Longjumeauja!" je zamrmral mladenič. "Zaman sem bil pustil cesto, da bi ji ušel in sanjal nemoteno o svoji lepi jahalki v višnjem beršunu! Bogve ali jo bom še videl kdaj?"

"Zakaj mi ne odgovorite, gospod?" ga je vzdramila neznanica iz njegovih misli.

"Oprostite, madame," je rekel jezdec in se široko odkril mladi dami. Zdela se je skoraj še otrok; človek bi ji bil komaj prisodil petnajst let. Njena lepota je bila bleščeča in opojna, izraz obličja čudno smel, oči napol se plahe, napol že razuzdane.

"Tak jašete res na slepo srečo," je povzela, "kakor ste mi rekli v Longjumeauju? To se pravi, nikamor ne?"

"O, pač, madame," se je živahno odrezal mladi mož, "Slepa

sreča me vodi naravnost v Pariz."

"Mene tudi!" je vzkliknil čudno dekletu z nervoznim in nejevoljnim smehom. "Povejte vendar, dragi sopotnik, kaj mislite početi v Parizu?"

"I kaj, madame! sreče mislim iskati!" je odgovoril jezdec z genljivo odkritosrčnostjo.

"Glejte si, vse kakor jaz! Poslušajte, ali hočete potovati z mano skupaj? Lahko bi vam koristila. Znanec imam v Parizu. Tako na primer njegovo prevzvišenost škofa Luconskega, ki ima velik vpliv na dvoru. Priporočena sem mu."

"Hvala tisočkrat, madame! Tudi jaz sem priporočen. In veste komu? Samemu presvetlemu maršalu d'Ancre! Velika čast bi mi bila, ko bi mogel spremljati vašo kočijo, toda, kakor sem rekel..."

Spet se je zvonko zasmejala in pokazala dvojno vrsto bleščečih biserov v baršunasti školjki svojih rdečih ust.

"Zbogom tedaj!" je povzela. "Za vsak slučaj pa čujte: ako bi slepa sreča, ki menda vodi vaše korake, vseeno sklenila, da bi me hoteli videti, oglasite se v Tournonski ulici, v gostilni pri 'Treh vladarjih,' in vprašajte za gospodično Marion Delorme."

Naš mladi mož je ostal na mestu, in kočija, v kateri se je odpeljala Marion Delorme, je bila zdavnaj izginita izpred njegovih oči, ko ga je vzdramil tuj glas iz sanjarije. Naglo je vzdignil glavo in zagledal pred seboj zelo mladega plemiča sila odlične vnanjosti; jahal je prelepega konja s potno torbo pripasano za sedlom. In kakor naš mladenič, je nosil tudi novodošlec obleko od bisernosivega baršuna.

"Gospod," je dejal, "tri minute bo že, kar se vrtim okoli vas."

"Tri minute! To je predolgo ali prekratko."

"Kar vam imam povedati, bo še krajše!" je rekel neznanec, ki se je zdela, da ga trese huda jeza.

"Kar povejte!" je rekel naš mladi mož. "Toda naj bo vaša beseda še tako kratka, moja po-

trepljivost bo krajša od nje; nato vas opozorim. Kaj hočete od mene?"

"V Longjumeauju ste v gostilni govorili z dekletom, ki se je pravkar peljala tod mimo."

"Reči hočete, da je ona govorila z menoj?"

"Eno kakor drugo mi ni povšeči. Takisto mi ne ugaja, da ste se tukaj ustavili in spet govorili z njo."

"Ali ste pri kraju?" je zarenčal Bliskov gospodar ter se ponosno razkošatil.

"Ne. Rad bi vam še zaupal, da je vaše bahato vedenje nemara moda v laški komediji, vsekako pa velja med plemiči za sila neslano."

"Gospod," je rekel hladnokrvno naš pustolovec, "bahač v komediji ima samo leseno sabljo, dočim je moj meč od kaljenega jekla in kakor nalašč ustvarjen za vzgojo zaljubljenec, ki hočejo biti povrh svoje prifrknjenosti še nesramni. Izvolite potegniti na mestu!"

To reki je zrahljal svoj papir v nožnici.

"Ujemava se prekrasno!" je dejal neznanec v najljubnejšem tonu. "Samo nečesa bi vas prosil, dragi nasprotnik. Zelo rad bi zdajle dohitel kočijo, ki ste jo videli."

"Dobro.. Kredita želite, kaj ne? ... Sprejeto!"

"Prelestni ste. Ostanite takšni do konca in oglasite se čez tri dni pri meni na obed. Po obedu bo najpripravljeni čas, da se zakoljeva."

"Imenitno. In kje vas smem poiskati, da dobite svojo lekcijo v borjenju?"

"Zadnjo, ki jo boste dajali. V gostilni pri 'Treh vladarjih,' v Tournonski ulici, v Parizu. Tam se najdeva v svrhu puščanja, ki vas reši vaše vroče krvi."

"Izvrstno. Dovolite: moje ime je Ademar vitez de Capestang. In vaše?"

"Gospod," je dejal neznanec, "moje ime je Henri de Ruze d'Effiat, markiz de Cinq-Mars."

Mlada moža sta se odkrila obadva hkrati, čim najgloblje se je dalo, ter se priklonila prav do vratu svojih konj, kakor je zahtevala tedanja moda. Nato sta se ločila; markiz je odjahal po cesti za kočijo, vitez pa je ubral stezo, ki je držala na levo.

"Strela," je zamrmral naš vitez, "že spet sem si naprtil dvo-boj! Po tej poti ne pridem do sreče." In čudna, tesna slutnja mu je stisnila grlo.

Čez dobro uro je spoznal, da je zablodil: Ustavil se je v prvi obcestni krčmi, pokrepčal se in izvedel od krčmarja, da nima daleč do bližnjice, ki drži v Meudon in dalje v Pariz. Solnce se je bilo medtem spustilo niže; vitez je odjezdil, sanjaje spetoma o svojem dvoboju z markizom in o lepi Delorme, zlasti pa o jahalki v višnjem baršunastem odelu, ki je bila snoči v Longjumeauju tako vznemirila njegovo srce, ter misleč zdajpazdaj na mogočnega maršala d'Ancre, za katerega je imel priporočilni list.

Ko se je vzdramil, je videl, da se večeri; razentega je bil konj v svoji muhavosti zavil po stezi, ki je držala očitno v stran od prave poti. Naš pustolovec je pograbil vajeti, tlesnil z jezikom in obrnil žival naravnost v tisto smer, kjer je vedel, da leži Pariz.

Samo še nekaj grmovja ga je ločilo od glavne ceste; v tem pa je zdajci zadržal Bliska ter napol ušesa in oči; na cesti, komaj par korakov od kraja, kjer je bil, je videl moža in mlado dekletko, ki sta izmenjavala zamolke, razburjene besede. Kaj sta govorila,

tu, in v plačilo za svojo vdanost —

"Vaša vdanost mi je zoprna!"

"V plačilo za svojo skromno ljubezen in svoje globoko oboževanje —"

"Vsaka vaša beseda je zame psovka!"

"V plačilo za vso to vdanost in ljubezen zahtevam od vas en sam prizanesljiv pogled... eno samo besedico upanja!"

"Jahajte svojo pot! To je vse, kar vam imam povedati."

Besede so zvenketale druga ob drugo kakor udarci mečev v dvo-boju na življenje in smrt.

"Ali je to vaša resna misel?"

Mož in dekletko sta se prerekala sredi ceste; njiju obraza sta bila razjarjena kakor njiju besede. Njegovo obličje je izražalo strast, cinizem in grožnjo, njeno — strah, zaničevanje in gnev.

"Poslušajte me, Gizela," je hropel mož s pretečim glasom. "Ze nocoj bo prepozno! Ponujam vam rešitev iz strašne nevarnosti, ki grozi vam in vašemu oče-

je zarohnel možki v prekipeva-čem srdu.

"Izpred mojih oči, gospod!" je velela mladenka z glasom neizprosnega dostojanstva.

"Dobro!" je zaškrta on, bled od gneva in strasti. "Sama si boš očitala, ako se odpre brezno pod tvojimi nogami in tmre tvoj oče v obupu, ti pa pogineš brez rešitve... zakaj..."

Kakor bi se ne mogel krotiti, je pognal svojega konja k njenemu. Dekle je prebledelo; Concini pa je dvignil razbojniško roko, da bi zgrabil edinko vojvode Angoulemeškega! Gizela je vzkriknila od groze in se vrgla nazaj.

(Dalje priložnijo)

"Dobro!" je zaškrta on, bled od gneva in strasti. "Sama si boš očitala, ako se odpre brezno pod tvojimi nogami in tmre tvoj oče v obupu, ti pa pogineš brez rešitve... zakaj..."

Kakor bi se ne mogel krotiti, je pognal svojega konja k njenemu. Dekle je prebledelo; Concini pa je dvignil razbojniško roko, da bi zgrabil edinko vojvode Angoulemeškega! Gizela je vzkriknila od groze in se vrgla nazaj.

(Dalje priložnijo)

HOPS

BARLEY

RICE

THE CHOICEST INGREDIENTS

104 YEARS OF BREWING EXPERIENCE

SINCE 1850

FIRE-BREWING AT 200°

To so tisti vzroki

Ugajal vam bo

Stroh's je lahkejši!

SEDAJ PO LOKALNIH CENAH

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Feikovek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.

SEDAJ JE ČAS

Vršimo vsa, v kleparsko stroko spadajoča dela.
Cene so zmerne. — Se priporočamo v naklonjenost.
Lahko pišete na ta naslov:

FRANK KURE

R.F.D. 1, Newbury, Ohio Pokličite telefonično: Newbury 1-283

TRGOVINA ODPRTA OD PONEDELJKA DO ČETRTRKA OD 10. ZJ. DO 9. ZV. — DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S BASEMENT

CHARCOAL BARVE: Na tej neprimirljivi razprodaji!
Moške aktualno 39.95 University

OBLEKE

• Rjave • Plave • Sive

• Charcoals • Hair Lines

• Tudi Charcoal sive flannel

• Srednje sive flannel

29.95

Samo zato ker smo dobili poseben nakup, je ta nizka cena možna!

Tu imate priliko, da si nabavite obleko fine kakovosti po izredno nizki ceni! Fine obleke, ki se na zgubančijo in ne ohlapijo, da izgledajo stare dolgo pred svojim časom! Naj-novejše vrste žepi, vsi stili so enoprсни. Ugajal vam bo fin kroj in priliga teh lepih oblek.

Regularne: 37 do 44

Kratke: 36 do 44

Dolge: 37 do 44

Primerni pogojni za odplačevanje
The May Co.'s Basement oddelek z moško opravo

SPECIALNO EKSTRA!

Za praznike

VSE NARODNO OGLAŠEVANE MOSKE IN DESKE

OBLEKE in VRHNE SUKNJE POVRŠNIKI in ŠPORTNA OPRAVA za manj kot

1/2 ceno

PRI CAPITOL CLOTHING

9507 St. Clair Ave., MU 1-3351

ODPRTO DO 7.30 ZV. OB NEDELJAH DO 2. POP.

Brezplačna popravila ko počakate

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

REAL ESTATE

LOMBARD — By owner, 5 ROOM GRAY LUSTRON RANCH. — Screens, storms. Many closets, built-in. Combination dishwasher, clothes washer, freezer, draw drapes. 65x188 ft. corner lot. Apple trees, grapes, berries; large garage. Close to schools. Asking \$16,500. Phone: Lombard 2185J

Attention Property Owners REMODELING

• Call us for estimate on any type of job. Complete concrete work; Brick and frame garages built to order. No money down. Up to 7 year terms. We build brick custom or de luxe homes on your lots or ours. From \$13,000 up in Chicago — South Side section.

PRESBITERO & SONS BUILDERS, INC.

Mason and General Contractors

3822 WEST 63rd STREET LUDlow 5-0121

— Open — Mon., Tues, Thurs. to 9 p. m.